

ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ОПТИМІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБІГУ В ОРГАНІЗАЦІЇ

Лозович Т.М.

Тернопільський національний економічний університет, аспірант

Прийняття системи документообігу знаходиться на підйомі у всіх галузях промисловості. Проблеми запровадження в організаціях електронного документа та електронного документообігу стають все більш актуальними. Вони набувають значної ваги у зв'язку з розширенням використання інформаційно-комунікаційних технологій.

Введення системи електронного документообігу (СЕД) допомагає оптимізувати роботу організації з документами і керувати ними протягом усього їхнього життєвого циклу.

Система електронного документообігу має такі переваги:

- Одноразова реєстрація документа, що дозволяє однозначно ідентифікувати документ.
- Можливість паралельного виконання операцій - дозволяє скоротити час руху документів.
- Безперервність руху документа - дозволяє визначати відповідального за виконання документа в кожен момент часу.
- Єдина база документарної інформації - дозволяє виключити можливість дублювання документів.
- Система пошуку документа, що дозволяє знаходити документ, володіючи мінімумом інформації про нього[1].

Особливістю СЕД є те, що її впровадження вимагає чіткого впорядкування усіх процесів, які стосуються документообігу. Таким чином створюється моделі, які наглядно показують рух документа в межах організації. Ті, в свою чергу, дозволяють створити схему руху електронного документа, а також можливі шляхи оптимізації усіх процесів.

Водночас, системи електронного документообігу мають ряд недоліків. В першу чергу це необхідність потужних технічних та фінансових можливостей організації, де впроваджується СЕД. Це зумовлено тим, що для успішного функціонування електронного документообігу потрібні канали зв'язку з великою пропускну здатністю. Також, забезпечення усіх робітників, які працюють із документами, обчислювальною технікою та периферійними пристроями, такими як принтер та сканер, пакетом програмних продуктів.

До недоліків електронного документообігу слід віднести недосконалу нормативно-правову базу. Існує безліч проблемних питань, які потребують вирішення на законотворчому рівні. В першу чергу це ті, що стосуються електронного цифрового підпису та його юридичної сили, як основного атрибуту електронного документа.

Іншим недоліком є складність впровадження електронного документообігу в організації, що зумовлено організаційними особливостями кожного окремого підприємства чи закладу.

Проблемами впровадження систем електронного документообігу (СЕД) в організації на сучасному етапі займаються як іноземні так і вітчизняні науковці, зокрема, М. В. Ларін, М. П. Бобильова, Ю. Г. Вітін, В. І. Тихонов, І. Ф. Юшин, Г. Г. Асеев, О. В. Матвієнко, В. М. Боркус, В. П. Писаренко, Dr P. Bernt Hugenholtz, Dirk J. G. Visser, Andrzej Michalski, Ralph H. Sprague, Jr. Sigita Šimbelytė.

Так, Писаренко В.П. займається питаннями впровадження електронного документообігу в органах державної влади та місцевого самоврядування. Тихонов І.Ф. та Юшин І.Ф. досліджують збереження електронних документів на підприємстві. Буркус В.М. акцентує увагу на дослідженні адаптації зарубіжного досвіду впровадження СЕД. Доктор наук Ларін М.В. займається питаннями інформаційного забезпечення систем в області документаційного забезпечення архівної справи, а також нормативно-методичного регулювання впровадження СЕД. Професор Гавайського університету в Менао Ralph H. Sprague, Jr. досліджує питання систем управління електронними документами у бізнес-процесах[2, 3].

Враховуючи факт, що проблемами електронного документообігу займають фахівці із менеджменту, діловодства, інформаційних технологій, можна виділити такі напрями дослідження:

Технічні:

- розробка та оптимізація ПЗ і каналів зв'язку;

- розпізнавання тексту;
- захист потоків даних у СЕД;
- трансформація паперових документів у електронні.

Юридичні:

- юридична сила електронного документа;
- проблеми, пов'язані із електронним цифровим підписом.

Організаційні:

- проблеми впровадження СЕД на підприємстві;
- оптимізація шляхів та порядок роботи над документом;
- архівування та структуризація документації.

Однак, для ефективного впровадження електронного документообігу в організації необхідний комплексний підхід щодо вирішення тих чи інших проблем. Вузьке бачення даного процесу може бути малоефективним або взагалі збитковим. Тому, метою подальших досліджень є:

➤ Створення моделі переходу документообігу з паперового на електронний, враховуючи специфіку вітчизняного законодавства, технічних можливостей організації, а також внутрішнє діловодство.

➤ Розробка технологій об'єднання різнотипних документів в уже існуючій системі електронного документообігу.

➤ Розробка ефективних методів для формалізації, структуризації та класифікації документів.

Список використаних джерел

1. Електронний документообіг: сучасні тенденції та проблеми впровадження [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/34_VPEK_2012/Philologia/7_121024.doc.htm.
2. Варламова Л. Н. Новий стандарт у сфері діловодства / Л. Н. Варламова // Секретар-референт. – 2007. – №6. – с. 164.
3. Российские системы автоматизации документооборота [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://compress.ru/article.aspx?id=11404>

УДК 330.4:519.862:339.37:[681:004]

МОДЕЛЮВАННЯ РОЗДРІБНОГО РИНКУ КОМП'ЮТЕРНОЇ ТЕХНІКИ

Мельник Н.Б.

Львівський національний університет імені Івана Франка, інженер

Одним із чинників зростання сучасної економіки є бурхливий розвиток і широке застосування у всіх галузях діяльності й повсякденному житті інформаційних технологій. Все це супроводжується стрімким оновленням комп'ютерної техніки і підвищенням попиту на неї з боку різних прошарків населення. Очевидно, що індивідуальний попит сприяє розвитку роздрібною торгівлі.

Сьогодні на ринку роздрібною торгівлі комп'ютерною технікою можна виділити чотири категорії продавців:

- мережі побутової електроніки, для яких товарна група комп'ютерного спрямування є однією із багатьох у низці товарів побутової техніки;
- спеціалізовані магазини комп'ютерної техніки, діяльність яких спрямовано лише на торгівлю такою технікою;
- салони мобільного зв'язку, для яких торгівля комп'ютерною технікою є додатковим бізнесом;
- підприємства В2В-категорії (Business to business), які продають у роздріб комп'ютерну техніку іншим підприємствам.

Кожна з перелічених категорій продавців займає певну частину ринку роздрібною торгівлі комп'ютерної техніки. Перерозподіл ринку між ними залежить від багатьох чинників: цінова політика, маркетингова політика, якість реклами, рівень популярності, доступність торгівельної точки для споживача, якість обслуговування тощо. Формалізувати ці чинники непросто, а узгодження їх у рамках єдиної моделі є неможливе через їхню різну природу (економічну, психологічну, технологічну). До того ж багато з цих чинників нелінійно взаємопов'язані між собою. А тому врахувати одночасну дію усіх їх є доволі важко. Це ускладнює процес математичного моделювання традиційними методами математичного моделювання, які ґрунтуються на використанні аналітичних